

**UCHWAŁA NR LV/408/2022
RADY MIASTA BRZEZINY
z dnia 31 marca 2022r.**

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2022 – 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 559 i poz. 583) w zw. z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 447) Rada Miasta Brzeziny uchwala co następuje:

- § 1.** Przyjmuje się „Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Brzeziny.
- § 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 roku.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Maślanko

**Załącznik do
Uchwały Nr LV/408/2022
Rady Miasta Brzeziny
z dnia 31 marca 2022r.**

**Miejski Program Wspierania Rodziny
na lata 2022- 2024**

Brzeziny, marzec 2022

Program będzie realizowany w oparciu o:

Przepisy prawa powszechnie obowiązującego:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 559 i poz. 583).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 447).

Dokumenty strategiczne:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Brzeziny na lata 2021– 2030.
2. Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030.
3. Wojewódzka Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.
4. Miejski Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Narkomanii na 2022 rok.
5. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

SPIS TREŚCI

- I. WSTĘP
- II. PODSTAWOWE POJĘCIA
- III. DIAGNOZA
- IV. INSTYTUCJE I PODMIOTY DZIAŁAJĄCE NA RZECZ DZIECKA I RODZINY
- V. ANALIZA SWOT – MOCNE I SŁABE STRONY
- VI. REALIZATORZY I PODMIOTY WSPÓLDZIAŁAJĄCE
- VII. ADRESACI PROGRAMU
- VIII. ZADANIA
- IX. ZAKŁADANE REZULTATY
- X. FINANSOWANIE
- XI. MONITORING

I. Wstęp

Rodzina jako naturalna i powszechna społeczność jest podstawową i najważniejszą instytucją dla rozwoju każdego człowieka. W stosunku do jakiegokolwiek innej wspólnoty pozostaje ona zawsze społecznością pierwotną i jedną z najwyższej cenionych wartości. Rodzina stanowi także ważny element życia społecznego i ekonomicznego. Jest konstruktywnym elementem społeczeństwa, a więc i państwa. Stąd współczesna rodzina jest jednym z najbardziej istotnych wyzwań polityki społecznej. W polityce społecznej kwestia rodziny, a przede wszystkim dziecka traktowana jest z wielką uwagą. Dzieje się tak, gdyż dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, systemu ochrony, wypoczynku oraz asekurowania w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych. Tymczasem, mimo wysiłków społeczeństwa, sytuacja niektórych dzieci i rodzin w naszym kraju daleka jest od stanu oczekiwanego. Szansą na poprawę tego stanu rzeczy jest budowa lokalnych programów wsparcia rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Niniejszy dokument opracowany został, zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w celu wzmocnienia i poprawy funkcjonowania rodzin na terenie gminy miasto Brzeziny.

II. Podstawowe Pojęcia

Rodzina stanowi podstawowe środowisko człowieka, oddziałując w istotny sposób na rozwój i wychowanie młodego pokolenia. Jest wspólnotą osób i jednocześnie instytucją ogólnoludzką, spotykaną we wszystkich epokach i kulturach. Rodzina to pomost pomiędzy jednostką a społeczeństwem, a jej instytucjonalny charakter zawiera się w tym, że budowana jest na małżeństwie - jest jednostką prawną, gospodarczą i społeczną. Rodzina ma swoje charakterystyczne cechy, które różnią ją od innych grup społecznych; ma swój intymny, wewnętrzny świat, niepowtarzalny i różniący jedną rodzinę od drugiej. Jednocześnie jest grupą otwartą, nawiązującą kontakty z innymi grupami, wchłaniającą treści „wielkiego świata” i dostosowującą się do zmian. Rodzina jest kolebką rozwoju osobowości każdego człowieka szczególnie dziecka. W niej kształci się mowę, język, kształtuje uczucia, postawy wobec członków rodziny i otaczającego świata. Rodzina jest ważna dla dziecka, ponieważ wprowadza je w świat kultury i przygotowuje do udziału w życiu dorosłych. Na rodzinę nałożone są określone prawa i obowiązki. Osoby zakładające rodzinę mają obowiązek, przyczynić się do zaspokojenia potrzeb rodziny, troszczyć się o jej byt i udzielać sobie wsparcia, każdy według swoich sił i możliwości. Każda rodzina spełnia pewne funkcje, czyli

cele do których zmierza życie i działalność rodzinna oraz zadania, jakie pełni rodzina na rzecz swoich członków, zaspakajając ich potrzeby.

Rozpatrując rodzinę jako grupę i instytucję społeczną, można wyodrębnić dwa rodzaje jej funkcji:

1) Funkcje instytucjonalne: - te, które dotyczą rodziny i małżeństwa, jako instytucji społecznych.

- **prokreacyjna** albo *biologiczna* - podtrzymująca ciągłość społeczeństwa,
- **ekonomiczna** - polegająca na dostarczaniu dóbr materialnych rodzinie,
- **opiekuńcza** - zabezpieczająca członków rodziny w określonych sytuacjach życiowych gdy sami nie są w stanie zaradzić swym potrzebom,
- **socjalizacyjna** - polegająca na wprowadzeniu członków rodziny w życie społeczne i przekazywanie im wartości kulturowych,
- **stratyfikacyjna** - tzn. gwarantująca członkom rodziny określony status życiowy, wyznaczająca ich przynależność do określonej klasy czy warstwy społecznej,
- **integracyjna** - która jest funkcją społecznej kontroli zachowań poszczególnych członków rodziny, w tym zachowań seksualnych małżonków, a także dorastających dzieci.

2) Funkcje osobowe - dotyczące rodziny jako grupy społecznej.

- **małżeńska** – tzn. zaspokajająca potrzeby życia intymnego małżonków,
- **rodzicielska** – to taka, która zaspokaja potrzeby uczuciowe rodziców i dzieci,
- **braterska** – która zaspokaja potrzeby uczuciowe braci i sióstr.

Możemy wyróżnić również *funkcje opiekuńczo – wychowawcze*, które dotyczyć mogą zarówno czynności wychowawczych rodziców dostosowanych do fazy rozwoju dziecka, jego potrzeb i możliwości, a także określonego stylu wychowania. Funkcje te nie odnoszą się tylko do zaspokajania potrzeb biologicznych czy potrzeby bezpieczeństwa, lecz do całokształtu opieki i wychowania, bo trzeba mieć na uwadze fakt, iż opieka rodzinna to nie tylko działania, które służą zachowaniu życia i gatunku, lecz także te których celem jest prawidłowe psychospołeczne funkcjonowanie jednostek, stwarzanie optymalnych możliwości wychowawczych jednostki i grupy. Na realizację funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodzin składają się między innymi takie czynniki jak atmosfera emocjonalna panująca w rodzinie, postawy rodzicielskie, poczucie odpowiedzialności za opiekę i wychowanie dzieci, preferowany styl wychowawczy, system wartości, udział dzieci w życiu rodzinnym, więzi

łązące członków rodziny, powiązania środowiska rodzinnego z otoczeniem społecznym, współpraca z instytucjami lokalnymi.

Rodzina łączy w naturalny sposób zaspokajanie potrzeb dziecka z oddziaływaniem wychowawczym. Utrata rodziny, jej rozpad lub osłabienie, wpływa na dziecko, stwarza zagrożenie nie tylko dla jego rozwoju, ale i dla funkcjonowania społeczeństwa.

W Polsce jest wiele rodzin, które potrzebują pomocy i wsparcia ze strony państwa i samorządów lokalnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Nie są to tylko rodziny z dysfunkcjami wynikającymi z patologii społecznych, ale często z braku czasu czy nawet warunków do ich wypełniania. Polityka społeczna obejmuje te działania państwa, które ukierunkowane są na wspieranie rozwoju rodziny. Ze względu na niezastąpioną wartość rodziny państwo winno czynić wszystko, co możliwe celem zabezpieczenia wszelkiej pomocy – gospodarczej, pedagogicznej, politycznej, kulturalnej - niezbędnej do tego, ażeby rodziny mogły w sposób ludzki sprostać swoim odpowiedzialnym zadaniom. Rodzina przez wypełnianie swoich zadań i realizację funkcji, przez kształtowanie relacji rodzinnych i środowiskowych tworzy podstawę społeczeństwa. Na szczególne wsparcie zasługuje funkcja wychowawcza rodziny, od której zależy potencjał jakościowy przyszłych generacji. Jednak w wypełnianiu ról społecznych i wychowawczych rodzina napotyka często wiele trudności czy barier, których nie można pokonać bez zewnętrznej pomocy o charakterze instytucjonalnym. Wychodząc na przeciw problemom opiekuńczo – wychowawczym, które występują w polskich rodzinach, władze państwa dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy oraz dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju dzieci, przyjęły ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada między innymi na samorządy gminne pomoc w wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Pomoc ta na podstawie art. 8 przywołanej ustawy polegać ma głównie na wspieraniu rodziny poprzez:

- rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążenie do reintegracji rodziny,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.

Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo świadczona jest przez asystenta rodziny, do zadań którego jak to wynika z art. 15 ustawy należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia rodzinom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Asystent rodziny, który będzie świadczył pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, będzie kierował się przepisami prawa oraz niniejszym programem wsparcia.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego, która może być prowadzona w formie opiekuńczej (kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych), a także w formie specjalistycznej, pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawców.

Do zadań gminy należy także współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. W celu powrotu dziecka do środowiska rodzinnego oraz zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny, gmina ma obowiązek organizowania szkoleń i tworzenia warunków do działania asystentów rodziny oraz rodzin wspierających. Samorządy gminne zobowiązane

są również do finansowania kosztów poniesionych przez rodziny wspierające na rzecz niesionej pomocy rodzinom przeżywającym trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Diagnoza wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, wsparcie rodziny, pomoc państwa .

Państwo zapewnia rodzinom pomoc finansową w takich formach jak: świadczenia rodzinne tj. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczenie rodzicielskie, do których prawo nabywa się w sposób określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Elementem centralnej polityki rządu są również programy realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, jako zadania zlecone finansowane z budżetu państwa. Są to m.in.: **Program „Rodzina 500 Plus”**. Świadczenie wychowawcze wprowadzone zostało ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i obowiązuje od dnia 1 kwietnia 2016 r. Stanowi ono nieopodatkowaną pomoc finansową państwa przyznawaną rodzinom w ramach realizacji programu, której celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W pierwotnym kształcie program zakładał 500 zł świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko (w przypadku pierwszego dziecka wsparcie uzależnione zostało od kryteriów dochodowych), a po wprowadzonych zmianach od dnia 1 lipca 2019 r. wsparcie zostało rozszerzone także na pierwsze dziecko . Przysługuje ono matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez nie 18-tego roku życia. Świadczenie to w formie dodatku otrzymały również dzieci przebywające w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka oraz placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego. Świadczenie wychowawcze choć nie przyniosło oczekiwanego wzrostu dzietności, zdecydowanie poprawiło sytuację wielu dzieci, w szczególności w niezamożnych rodzinach wielodzietnych. Rodziny te mogły wreszcie pozwolić sobie na wydatki, które wcześniej nie były możliwe do zrealizowania, jak choćby zakup komputera czy wakacyjny wyjazd. Od 1 lipca 2019 r. dodatkowe wsparcie na dziecko w formie dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego otrzymują także placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, a także regionalne placówki opiekuńczo terapeutyczne oraz interwencyjne

ośrodki preadopcyjne. W ramach świadczeń kierowanych do rodzin, w największym zakresie przyznawane jest właśnie świadczenie wychowawcze.

Program „Posiłek w szkole i w domu” Program ten poprzedzony był działającym od 2014 r. programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Jego celem była „poprawa poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży, kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych” . Samorzady, korzystając z dotacji rządowej, realizowały program w wybranej przez siebie formie np. finansując posiłki w szkołach, przedszkolach, domach pomocy społecznej czy przyznając świadczenia na zakup produktów żywnościowych. Od 1 stycznia 2019 r. Program ten został zastąpiony przez wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 . Celem Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Program „Za życiem” W dniu 4 listopada 2016 r. Sejm uchwalił ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Celem ustawy jest uregulowanie w sposób kompleksowy wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Na podstawie ww. ustawy opracowany został program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. Program ten obejmuje swoimi działaniami rzeczywistą i pełną pomoc w celu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie psychologiczne, społeczne, funkcjonalne i ekonomiczne ich rodzin. Dodatkowo przewidziana jest również pomoc dla kobiet w okresie ciąży (w tym powikłanej), porodu i pójogu oraz rozwój wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi.

Karta Dużej Rodziny Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z co najmniej trojgiem dzieci. Uprawnienia przysługujące na podstawie Karty mogą być przyznawane zarówno przez instytucje publiczne, jak i prywatne firmy. Udzielone zniżki stanowią realne wsparcie dla budżetu rodzin. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest niezależnie od dochodu w rodzinie.

III. Diagnoza

W 2021 roku z różnych form świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach skorzystało łącznie 444 **rodzin**, tj. 881 osób w rodzinach. Liczba ludności Miasta Brzeziny w 2021 roku wynosiła 11.984 osoby w tym 6394 kobiet i 5590 mężczyzn. Osoby korzystające z pomocy MOPS stanowią 7,35 % ludności miasta.

Tabela nr 1. (pobyt stały lub czasowy) Statystyka mieszkańców Brzezin wg wieku i płci na dzień 31.12.2021

wiek	mężczyzn	kobiet	ogółem
0-2	157	158	315
3	60	72	132
4-5	132	128	260
6	48	49	97
7	66	64	130
8-12	338	343	681
13-15	177	187	364
16-17	117	106	223
18	56	52	108
19-65	3614	0	3614
19-60	0	3304	3304
>65	825	0	825
>60	0	1931	1931
ogółem	5590	6394	11984

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 2. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą MOPS

Rodziny	Liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	127
wielodzietne	18
niepełne	50
wielopokoleniowe	18

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 3. Rodziny objęte pomocą MOPS w Brzezinach w latach 2019 -2021 z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

Rodziny		Rodziny z dziećmi						
Rok	Ogółem	Ogółem liczba osób	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci i więcej
2019	351	708	74	43	22	6	1	0
2020	363	674	68	43	20	5	0	0
2021	333	624	59	47	16	5	0	0

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Z pośród różnych form pomocy świadczonych na rzecz rodziny, MOPS realizuje wieloletni rządowy program „posiłek w szkole i w domu” w ramach, którego dzieci otrzymują gorący posiłek w szkole.

W roku 2021 prowadzono dożywianie dzieci w szkołach. Tą formą wsparcia objętych zostało 87 uczniów w szkołach podstawowych, w Powiatowym Zespole Szkół i Placówek Oświatowych w Brzezinach, w Szkole Specjalnej nr 128 w Łodzi i w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 4 w Łodzi, wydatkowano kwotę 70.532,00 zł. W okresie pandemii ze względu na brak możliwości realizacji posiłku w szkole została zorganizowana pomoc w formie paczek dla dzieci w kwocie 9.676,00 zł

Tabela nr 4. Analiza objętych dzieci programem dożywianie na przestrzeni lat 2019-2021

ROK	Liczba osób	Liczba świadczeń	Koszt zadania w roku
2019	112	13766	102.500,10 zł
2020	102	5540	80.107,00 zł
2021	87	7767	70.532,00 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 5. Na przestrzeni 2019 - 2021 roku dożywianie uczniów w poszczególnych szkołach przedstawiało się następująco

Nazwa Szkoły	2019	2020	2021
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Brzezinach	28	13	20
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Brzezinach	28	9	17
Szkoła Podstawowa Nr 3 w Brzezinach	16	16	15
Zespół Szkół Specjalnych w Brzezinach	10	8	8
Przedszkole Nr 1 w Brzezinach	12	10	10
Przedszkole nr 3 w Brzezinach	12	12	14
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 4 w Łodzi	1	1	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Rabce Zdrój	1	1	1
Szkoła Podstawowa w Bogdance	1	1	0
Szkoła Podstawowa Specjalna nr 128 w Łodzi	1	1	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koluszkach	1	1	0
Szkoła Podstawowa Nr 182 w Łodzi	1	1	0

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Z pomocy w formie dożywiania uczniów w szkołach korzystały dzieci z rodzin niepełnych, wielodzietnych, z problemem bezrobocia, niepełnosprawności, ubóstwa, z problemem alkoholowym.

Ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach korzystają rodziny borykające się z problemem ubóstwa wynikającego głównie z problemu bezrobocia, niepełnosprawności i bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 6. Analiza ogólnych powodów przyznania pomocy na przestrzeni lat 2019 - 2021

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej	2019		2020		2021	
	<i>liczba</i>	<i>%</i>	<i>liczba</i>	<i>%</i>	<i>liczba</i>	<i>%</i>
Ubóstwo	255	72,65	253	69,70	253	75,98
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	14	3,99	18	4,96	18	5,41
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	9	2,56	4	1,10	6	1,80
wielodzietność	4	1,14	0	0	1	0,30
Bezrobocie	115	32,76	128	35,26	135	45,54
Niepełnosprawność	166	47,29	172	47,38	144	43,24
Długotrwała lub ciężka choroba	130	37,04	146	40,22	115	34,53
Bezradność w prowadzeniu gosp. domowego, w tym:	216	61,54	229	63,09	263	78,98
rodziny niepełne	63	17,95	53	14,60	50	15,02
rodziny wielodzietne	22	6,27	20	5,51	18	5,41
Przemoc w rodzinie	9	2,56	5	1,38	4	1,20
Potrzeba ochrony ofiar handlu *	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	32	9,12	29	7,79	33	9,91
Narkomania	3	0,85	1	0,28	2	0,60
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	0,85	5	1,38	9	2,70

Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	0	5	1,38	1	0,30
Sytuacja kryzysowa	60	17,09	73	20,11	53	15,92
Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0	5	1,38	0	0

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Powyższe dane jednoznacznie wskazują, że dominującym problemem utrudniającym lub uniemożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie klientów ośrodka jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ubóstwo.

W 2021 roku udzielono pomocy w formie:

- Zasiłków stałych, którymi objęto 75 rodzin , 75 osób (87 osób w tych rodzinach) tj. 788 świadczeń na ogólną kwotę 413.405,25 zł

Tabela nr 7. Analiza udzielonych świadczeń na przestrzeni lat 2019 - 2021

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Koszt całkowity zasiłki stałe
2019	97	125	935	494.455,10 zł
2020	89	121	914	471.362,27 zł
2021	75	87	788	413.405,25 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPS

- zasiłków okresowych, którymi objęto 124 rodziny, 126 osób (261 osób w tych rodzinach) to jest 815 świadczenia na ogólną kwotę 271.626,18 zł

Tabela nr 8. Analiza udzielonych świadczeń na przestrzeni lat 2019-2021

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Koszt całkowity
2019	116	279	552	176.997,65 zł
2020	111	253	640	232.493,02 zł
2021	124	261	815	271.626,18 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPS

zasiłki celowe i w naturze, w tym zasiłki celowe realizowane w ramach Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, którymi objęto 187 rodzin - 408 osób w tych rodzinach na kwotę 584.970,00 zł.

Tabela nr 9. Analiza udzielonych świadczeń na przestrzeni lat 2019 - 2021

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Koszt całkowity	W tym środki na zasiłki celowe zgodnie z art.39 ustawy o ps
2019	250	571	294.570,74 zł	60.000,00 zł
2020	197	417	456.993,47 zł	97.228,00 zł
2021	187	408	584.970,00 zł	59.970,00 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Zasiłki celowe i w naturze przyznawane były w szczególności na: zakup żywności, opału, odzieży, obuwia, środków czystości, środków opatrunkowych, zakup leków i leczenie, pokrycie zaległości w opłatach czynszowych, pokrycie należności za energię elektryczną.

Pracownicy Ośrodka udzielają również osobom i rodzinom pomocy w postaci pracy socjalnej, poradnictwa w szczególności prawnego, interwencji kryzysowej i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych oraz w utrzymaniu kontaktów z otoczeniem.

Taką formą pomocy w roku 2021 objęto:

- poradnictwem specjalistycznym (prawnym, psychologicznym, rodzinnym) – 125 rodzin (370 osób w tych rodzinach),
- interwencją kryzysową - 35 rodzin (52 osoby w tych rodzinach),
- pracą socjalną - 444 rodzin (881 osób w tych rodzinach) .

Tabela nr 10. Analiza udzielonej pomocy w postaci pracy socjalnej, interwencji kryzysowej, poradnictwa prawnego, psychologicznego na przestrzeni lat 2019-2021

Formy pomocy	2019	2020	2021
Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinnym)	118 rodzin	182 rodziny	125 rodzin
Interwencja kryzysowa	26 rodzin	57 rodzin	35 rodzin
Praca socjalna	499 rodzin	448 rodzin	4444 rodzin

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Klienci Ośrodka mają możliwość korzystania z nieodpłatnych porad prawnych świadczonych przez zatrudnionego prawnika. Dyżury są prowadzone w siedzibie Ośrodka raz w tygodniu. Prawniki udzielają porad prawnych w zawiłych sytuacjach rodzinnych, mieszkaniowych, majątkowych, udzielają pomocy przy pisaniu wniosków, pozwów i pism urzędowych. Z porad prawnych skorzystały 27 rodzin.

Ponadto, klienci mają możliwość skorzystania z pomocy i porad psychologa zatrudnionego w MOPS. Udzielał poradnictwa dla dzieci, młodzieży, dorosłych, rodzin z terenu miasta Brzeziny. Prowadził różne formy pomocy psychologicznej – poradnictwo psychologiczne, wsparcie psychologiczne, terapia psychologiczna.

Do najczęstszych problemów z którymi zgłaszali się mieszkańcy należały:

- problemy wychowawcze (wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i prowadzenie terapii psychologicznej z dziećmi),
- problemy emocjonalne u dzieci i dorosłych (terapii psychologiczne i udzielanie wsparcia psychicznego),
- problemy rodzinne i małżeńskie (poradnictwo psychologiczne, terapia psychologiczna, wsparcie psychologiczne),
- ubóstwo i bezrobocie (poradnictwo psychologiczne, wsparcie psychologiczne),
- problemy z uzależnieniami (poradnictwo psychologiczne, terapia psychologiczna, wsparcie psychologiczne).

Podczas dyżurów psycholog realizował następujące zadania:

- wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i emocjonalnych u dzieci, poradnictwo psychologiczne dla rodziców,
- umożliwianie rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców,
- terapia psychologiczna dla dzieci,

- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania,
- udzielanie dzieciom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych,
- rozwiązywanie na bieżąco pojawiających się problemów, konfliktów, sytuacji problemowych.

Zadania te, realizowane były we współpracy z rodzicami, pracownikami socjalnymi, asystentem rodziny oraz kuratorami.

Psycholog podczas pracy z dziećmi i młodzieżą stosował ćwiczenia zwiększające świadomość własnych stanów emocjonalnych, ćwiczenia podnoszące samoocenę, ćwiczenia ogólnorozwojowe, rozwijanie twórczego myślenia, pamięci i koncentracji uwagi, ćwiczenia relaksacyjne i oddechowe oraz ćwiczenia umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

W roku 2021 odbyło się 1205 porad psychologicznych i spotkań terapeutycznych w tym:

Dzienny Dom Senior + - 720

Poradnictwo dla dzieci i młodzieży, rodzin z terenu Miasta Brzezin – 485

Psycholog uczestniczył w szkoleniu którego przedmiotem były „sposoby skutecznej komunikacji z dziećmi”

Ze względu na różnorodność problemów i dużą potrzebę pomocy psychologicznej niezbędna jest kontynuacja pracy psychologa.

Edukacja szkolna w Brzezinach realizowana jest w 3 miejskich szkołach podstawowych

Tabela nr 11. Uczniowie szkół podstawowych w Brzezinach

szkoła	liczba dzieci w roku szkolnym 2021/2022
Szkoła Podstawowa Nr 1	469
Szkoła Podstawowa nr 2	447
Szkoła Podstawowa nr 3	221
łącznie:	1137

źródło: Wydział Spraw Społecznych Urząd Miasta w Brzezinach

Tabela nr 12. Dzieci uczęszczające do przedszkoli w Brzezinach

Przedszkole	liczba dzieci w roku 2021/2022
Przedszkole nr 1	186
Przedszkole nr 3	164
łącznie	350

źródło: Wydział Spraw Społecznych Urząd Miasta w Brzezinach

Burmistrz Miasta Brzeziny przyznaje stypendia szkolne dla uczniów z terenu miasta, których dochód na jednego członka rodziny nie przekracza kryterium dochodowego określonego ustawą pomocy społecznej. W roku szkolnym 2021/2022 przyznano stypendia szkolne dla 49 uczniów w tym:

- 4 uczniów otrzymało stypendia w kwocie po 688,00 zł,
- 42 uczniów otrzymało stypendia w kwocie po 680,00 zł
- 3 uczniów otrzymało stypendia w kwocie po 340,00 zł.

Ponadto troje uczniów otrzymało zasiłki w kwotach: po 500, 300 i 222 złote.

W sytuacjach, kiedy rodzina nie jest w stanie we właściwy sposób wywiązywać się z funkcji opiekuńczo-wychowawczej ma możliwość otrzymania wsparcia asystenta rodziny. Tą formą pomocy w 2021 r. objętych było 16 rodzin, w których wychowuje się 23 dzieci, wśród nich 2 dzieci w wieku niemowlęcym pod opieką rodziców biologicznych, 6 w wieku przedszkolnym, 11 dzieci uczęszcza do szkoły podstawowej, a 3 dzieci do szkoły ponadpodstawowej oraz 1 podjęło studia.

Tabela nr 14. Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny na przestrzeni lat 2019 -2021

2019 rok			2020 rok			2021 rok		
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci
13	42	25	13	45	25	16	50	23

Źródło: dane własne MOPS

Większość z tych rodzin to rodziny niepełne, z ograniczonymi prawami rodzicielskimi. W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców sprawowana jest piecza zastępcza. Aktualnie z terenu Miasta Brzezin w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywa 19 dzieci umieszczonych według zasad obowiązujących zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym w rodzinnym domu dziecka przebywało 7 dzieci, w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało 8 dzieci, w rodzinie zastępczej niezawodowej przebywało 3 dzieci oraz w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 1 dziecko. W 2021 roku do pieczy zastępczej trafiło 2 dzieci, które umieszczono w rodzinnym domu dziecka.

Im bogatsza oferta pomocy w najbliższym środowisku rodziny, tym większa szansa wychwycenia odpowiednio wcześniej sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu dziecka. Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do swoich dzieci, potrzebują pomocy w zakresie organizowania tym dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki instytucjonalnej nad dziećmi w wieku szkolnym oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci. Rolę tę mogą pełnić placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej, realizowanej przez wychowawcę.

Na terenie miasta Brzezin prowadzona jest jedna **świetlica środowiskowo - terapeutyczna**, która funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Świetlica zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Do świetlicy uczęszczają dzieci i młodzież niejednokrotnie z zaburzeniami zachowania, pochodzące z rodzin problemowych (uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego) .

W 2021 roku do **Świetlicy Środowiskowo-Terapeutycznej „Świetlik”** zapisanych było 37 dzieci, a uczęszczało 27 dzieci, w wieku od 6 do 16 lat.

- W okresie od stycznia do sierpnia – 24 dzieci,
- W okresie od września do grudnia - 27 dzieci.

Opiekę sprawowało dwóch opiekunów.

W czasie roku szkolnego świetlica działała od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰. W czasie nauki zdalnej od godz. 8⁰⁰ do godz. 16⁰⁰. W czasie ferii zimowych i wakacji szkolnych zajęcia w świetlicy odbywały się od godz. 8⁰ do godz. 16⁰⁰.

W świetlicy kontynuowana była współpraca z rodzinami, nauczycielami, pedagogami szkolnymi, pracownikami socjalnymi, kuratorami, psychologiem oraz asystentem rodziny. Ponadto uczestnicy korzystali z dożywiania (bułka z wędliną /serem i warzywami). Zajęcia prowadzone były według planu rocznego, który zawierał stałe punkty pracy takie jak:

- pomoc w odrabianiu lekcji;
- elementy zajęć reedukacyjnych z zakresu: czytania, pisania, gramatyki języka polskiego i liczenia;
- zajęcia grupowe z dziećmi: zajęcia z organizacji czasu wolnego, integracyjne, relaksacyjne, tematyczne, z elementami muzykoterapii, biblioterapii, arteterapii,
- ergoterapii, profilaktyczne, psychoedukacyjne, teatralne oraz rozwijające kreatywność;

Ponadto prowadzono zajęcia:

- rozwijające umiejętności manualne (zabawy konstrukcyjne, układanki, malowanie farbami, wycinanie, wyklejanie, modelowanie przy użyciu plasteliny, itp.),
- wzbogacające posiadane wiadomości (czytanie książek i pogadanki z dziećmi, gry edukacyjne, zabawy tematyczne),
- kształtujące umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy (konkursy, quizy, rozwiązywanie zagadek, rebusy),
- rozwijające pamięć i koncentrację uwagi,
- kształtujące ekspresję ruchową (zabawy ruchowe z integracji sensorycznej),
- relaksująco – wyciszające (muzykoterapia, spacer, czytanie bajek).
- zajęcia grupowe dotyczące profilaktyki uzależnień oraz profilaktyki prozdrowotnej.

Tabela nr 15. Analiza udzielonego wsparcia na przestrzeni lat 2019- 2021

ROK	Wydatki ponoszone na działalność Świetlicy Środowiskowo-Terapeutycznej „Świetlik”	Ilość dzieci
2019	155.824,73 zł	24
2020	128.475,74 zł	33
2021	198.774,77 zł	27

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Kolejny program kierowany do rodzin, to **Karta Dużej Rodziny** - polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Ulgi i zniżki oferują instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podst. pisemnej umowy z Ministerstwem Pracy. W 2021 r. zrealizowano 17 wniosków na podstawie których zgłoszono 11 nowych rodzin, 6 dla nowych rodzin składających się wyłącznie z rodziców, 1 osobie przyznano kartę, która była już posiadaczem oraz wydano 1 duplikat karty .

Świadczenia rodzinne

Ośrodek realizuje ustawę o **świadczeniach rodzinnych**, która obejmuje trzy rodzaje świadczeń:

1. zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych
2. świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny
 - świadczenie pielęgnacyjne
 - specjalny zasiłek opiekuńczy
 - zasiłek dla opiekuna
3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka - tzw. „becikowe”
4. świadczenie rodzicielskie.

Tabela nr 16. Kwoty świadczeń rodzinnych w okresach zasiłkowych 2020/2021 i 2021/2022

Dziecko	Kwota świadczenia
do ukończenia 5. roku życia	95,00 zł.
powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia	124,00 zł.
powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia	135,00 zł.

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 17. Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych

ROK 2021	Okres zasiłkowy 2020/2021 – 256 wniosków Okres zasiłkowy 2021/2022- 328 wniosków
ROK 2020	Okres zasiłkowy 2019/2020 – 224 wnioski Okres zasiłkowy 2020/2021- 368 wniosków
ROK 2019	Okres zasiłkowy 2018/2019 – 293 wnioski Okres zasiłkowy 2019/2020- 479 wniosków

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 18. Liczba wydanych decyzji z zakresu świadczeń rodzinnych

Rok	2019	2020	2021
Decyzje	926	726	728

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

W 2021 roku wpłynęło 55 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:

- 5 na okres świadczeniowy 2020/2021,
- 50 na okres świadczeniowy 2021/2022.

Tabela nr 19. Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do funduszu alimentacyjnego

ROK 2021	okres świadczeniowy 2020/2021 – 5 wniosków okres świadczeniowy 2021/2022 – 55 wniosków
ROK 2020	okres świadczeniowy 2019/2020 – 10 wniosków okres świadczeniowy 2020/2021 – 58 wniosków
ROK 2019	okres świadczeniowy 2018/2019 – 11 wniosków okres świadczeniowy 2019/2020 – 65 wniosków

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 20. Liczba wydanych decyzji

Rok	2019	2020	2021
Liczba wydanych decyzji	115	86	75

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Świadczenie wychowawcze 500+

W 2021 roku wpłynęło **1653 wnioski** o przyznanie świadczenia wychowawczego.

Okres zasiłkowy 2019/2021- **95 wniosków**

Okres zasiłkowy 2021/2022- **1558 wniosków**

Wydano **łącznie 1521 informacji lub decyzji** w sprawach o świadczenia wychowawcze.

Ustawa za życiem

Od dnia 01.01.2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „**Za życiem**” (Dz.U. 2016 r. poz. 1860). W roku 2021 ośrodek wypłacił 1 świadczenie z tego tytułu- 4000 zł.

IV. Instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny na terenie miasta Brzeziny

Na terenie miasta Brzeziny funkcjonują podmioty działające w zakresie pomocy dziecku i rodzinie, są to m.in. MOPS w tym Świetlica Środowiskowo- Terapeutyczna, PCPR, Policja, Prokuratura Rejonowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego, NZOZ-y, Powiatowy Urząd Pracy, PCK, placówki oświatowe oraz organizacje pozarządowe,

Tabela nr 21. W tabeli poniżej zestawiono dane o formach pomocy oferowanej dziecku i rodzinie przez lokalne instytucje

I.p	Nazwa instytucji	Pomoc psychologiczna	Pomoc pedagogiczna	Pomoc finansowa	Pomoc materialna	Pomoc prawna	Pomoc edukacyjna
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	x	x	x	x	x	x
2	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w tym Świetlica	x	x	x	x	x	x
3	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	x	x				x
4	Sąd - Kuratorzy					x	
5	Zespół Interdyscypli-	x	x			x	

	narny						
6	Szkoły podstawowe	x	x	x	x		x
7	Poradnia Zdrowia Psychicznego	x					
8	PCK			x	x		
10	Powiatowa Komenda Policji					x	
11	Prokuratura Rejonowa					x	
12	Powiatowy Urząd Pracy	x	x	x		x	x

V. Analiza SWOT – mocne i słabe strony:

Mocne strony:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Brzeziny na lata 2021-2030
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025
- Miejski Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Narkomanii na 2022 rok
- funkcjonowanie świetlicy środowiskowo-terapeutycznej „Świetlik” działającej w strukturze MOPS;
- funkcjonowanie instytucji wspierających rodzinę na terenie miasta (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, Prokuratura Rejonowa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna);
- funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie miasta (dwa przedszkola, trzy szkoły podstawowe);
- oferty sportowe, baza lokalowa (pływalnia, kompleksy boisk sportowych, stadion sportowy)
- funkcjonowanie placówek ochrony zdrowia na terenie miasta;
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- wykwalifikowana i doświadczona kadra pomocy społecznej;
- dostępność do poradnictwa specjalistycznego w tym psycholog, prawnik;
- praca asystenta rodziny;
- współpraca jednostek i placówek działających na rzecz pomocy rodzinie i dziecku

Słabe strony:

- ubożenie rodzin i związana z nim bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego
- wzrastające koszty utrzymania rodzin;

- ograniczone środki finansowe na pomoc rodzinom;
- niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych;
- utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych
- brak sieci placówek wsparcia.
- brak zapisów w aktach prawnych obligujących sądy i prokuraturę do ścisłej współpracy z podmiotami działającymi na rzecz rodziny

Szanse:

- racjonalne wykorzystanie środków;
- praca z rodziną naturalną w zmierną do szybszego powrotu dziecka do rodziny;
- nawiązanie współpracy oraz budowanie instytucjonalnej pomocy;
- system prawny umożliwiający podejmowanie działań w celu wsparcia rodziny;
- dostęp do funduszy strukturalnych UE – możliwość korzystania ze środków EFS z przeznaczeniem na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu;
- usprawnienie przepływu informacji w zakresie potrzeb i możliwości ich zabezpieczenia;
- podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych;
- edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzaniem budżetem domowym

Zagrożenia:

- bezrobocie, wzrastające koszty utrzymania, niskie wynagrodzenia osób pracujących;
- zbyt niskie ustawowe kryteria dochodowe do otrzymania świadczeń rodzinnych i świadczenie z pomocy społecznej;
- brak wzorców wychowawczych w niektórych rodzinach;
- wieloproblemowość rodzin;
- niechęć do współpracy (brak zgody na asystenta rodziny);
- wzrastająca liczba zadań zleconych samorządom gmin bez zabezpieczenia środków na te zadania
- zmiany w zakresie finansowania opieki nad dzieckiem i rodziną;
- rozproszenie podmiotów realizujących zadania wspierania rodziny;
- duże wydatki finansowe gminy związane z realizacją zadania.

VI. Realizatorzy i podmioty współdziałające

Instytucje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny na terenie miasta

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach

Instytucje wspierające działania w zakresie wspierania rodziny:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach
- Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzezinach,
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia/ Leczenia Uzależnień
- placówki oświatowe,
- Komenda Powiatowa Policji w Brzezinach,

- Sąd
- organizacje pozarządowe,
- inne instytucje

VII. Adresaci

Adresatami Programu są rodziny zamieszkujące na terenie miasta Brzeziny wychowujące dzieci, przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina wypełniając swoją funkcję, zwłaszcza wychowawczą, wpływa na „jakość” młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Złe warunki materialne rodziny, powodujące sytuacje, w których rodzina nie będzie w stanie własnym staraniem zaspokajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. Często u jego podłoża leżą inne problemy zaburzające funkcjonowanie rodziny, bądź też stają się one przyczyną jej powstania. Należą do nich przede wszystkim alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość, demoralizacja i niedostosowanie społeczne. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia.

VIII. Zadania

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
2) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z pomocy Banku Żywności

3) zapewnienie osobom doznającym przemocy pomocy specjalistów	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób objętych pomocą
4) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, środków przeznaczonych na usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówki opiekuńcze i rodziny zastępcze w tym zabezpieczenie mieszkania	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach – wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach – liczba dzieci opuszczających placówki i rodziny zastępcze
Cel szczegółowy 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1)zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ; zapewnienie opieki asystenta rodzinom, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej;	<ul style="list-style-type: none"> – liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców Brzezin – liczba rodzin, którym przydzielono asystenta, z podziałem na rodziny z dziećmi i rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej – liczba dzieci, które powróciły do rodzin naturalnych
2) organizacja warsztatów i szkoleń oraz umożliwienie uczestniczenia w warsztatach przez asystentów rodziny;	<ul style="list-style-type: none"> – liczba szkoleń i warsztatów – liczba uczestników
3) utworzenie placówki wsparcia dziennego na terenie Miasta oraz zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie;	<ul style="list-style-type: none"> – liczba placówek – wysokość środków przeznaczonych na placówkę
4) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik, mediator rodzinny);	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dzieci korzystających ze Świetlicy – liczba dzieci korzystających z terapii psychologicznej – liczba rodzin z dziećmi korzystających z terapii – liczba porad psychologicznych /pedagogicznych
5) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektu aktywnej integracji;	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób i rodzin objętych projektem – liczba osób objętych kontraktami socjalnymi – liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe – liczba osób, które podjęły zatrudnienie w trakcie udziału w projekcie

6) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych;	– liczba rodzin objętych monitorowaniem
7) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba;	liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem
8) . usługi opiekuńcze i usługi opiekuńcze specjalistyczne ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne;	– liczba rodzin, które otrzymają wsparcie w postaci usług opiekuńczych

IX. Zakładane rezultaty

1. Poprawa bezpieczeństwa rodziny i jej członków.
2. Reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny.
3. Podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie.
4. Pomoc w wypełnianiu prawidłowej funkcji opiekuńczo-wychowawczej zmierzającej do pozostawienia dziecka w rodzinie naturalnej.
5. Stworzenie skutecznego systemu rozwiązywania problemów rodziny.
6. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i jej członków.
7. Zwiększenie aktywności organizacji i instytucji działających na rzecz rodziny.
8. Zwiększenie dostępu do informacji o różnorodnych formach wsparcia rodziny.

X. Finansowanie

Finansowanie Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Miasta Brzeziny, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,
- innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych Miasto Brzeziny.

XI. Monitorowanie

Realizatorem programu jest Miasto Brzeziny. Koordynatorem Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2024 jest Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Burmistrza Miasta Brzeziny w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miasta w Brzezinach sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w programie będą realizowane w ramach przyjętych zadań w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.